

Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. februára 2019
(OR. en)

6573/1/19
REV 1

AG 6
INST 45
PE 49
DATAPROTECT 54
JAI 154
CYBER 48
FREMP 25
RELEX 147
JAIEX 17
HYBRID 5
CULT 31
EDUC 73

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie

Predmet: Závery Rady a členských štátov o zabezpečení slobodných
a spravodlivých európskych volieb
– výsledok rokovania

Delegáciám v prílohe zasielame konečné znenie uvedených záverov, ktoré Rada prijala 19. februára 2019.

Záver Rady a členských štátov o zabezpečení slobodných a spravodlivých európskych volieb

RADA A ČLENSKÉ ŠTÁTY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ¹

I. Únia hodnôt: ochrana našich demokracií v digitálnom veku

1. ZDÔRAZŇUJÚC, že Únia je založená na hodnotách dodržiavania demokracie, zásady právneho štátu a základných práv. V zmluvách sa zdôrazňuje ústredná úloha, ktorú v rámci európskej demokracie zohrávajú občania. Európski občania sú na úrovni EÚ priamo zastúpení v Európskom parlamente, do ktorého sú volení v slobodných a tajných voľbách;
2. PRIPOMÍNAJÚC, že je dôležité ďalej zvyšovať a zlepšovať účasť občanov na demokratickom živote EÚ, ako sa uvádza v záveroch Rady o správe o občianstve EÚ na rok 2017²;
3. PODČIARKUJÚC, že slobodné, dôveryhodné a pluralitné médiá podporujú skutočnú a zdravú demokraciu. Podobne aj otvorený, bezpečný a prístupný internet a online platformy môžu uľahčiť participatívnu, transparentnú a skutočnú demokraciu;
4. PODČIARKUJÚC, že hrozby pre naše volebné procesy môžu nadobúdať rôzne formy vrátane hybridných a kybernetických hrozieb a dezinformácií. Na boj proti takýmto antagonistickým a podvratným hrozbám je preto potrebný holistický, komplexný prístup a rozhodné opatrenia.
5. ZDÔRAZŇUJÚC potrebu koherentného prístupu ku kybernetickej bezpečnosti na vnútroštátnej, európskej aj celosvetovej úrovni³ a potrebu zvýšiť odolnosť volebných procesov v EÚ a pripravenosť účastníkov demokratickej diskusie čeliť kybernetickým hrozbám, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že organizácia a právny rámec národných volieb sú výlučnou právomocou členských štátov, a že pokiaľ ide o voľby do Európskeho parlamentu, podľa článku 8 aktu o voľbách⁴ sa s výhradou jeho ustanovení volebný postup v každom členskom štáte spravuje vnútroštátnymi predpismi;

¹ So zreteľom najmä na zásady ukotvené v článku 3 ods. 6 a článkoch 4 a 5 ZEÚ.

² Prijaté Radou na 3 533. zasadnutí 11. mája 2017, 9080/17.

³ Závery Rady o spoločnom oznámení Európskemu parlamentu a Rade: Odolnosť, odrádzanie a obrana: budovanie silnej kybernetickej bezpečnosti pre EÚ, 14435/17.

⁴ Akt o priamych a všeobecných voľbách poslancov Európskeho parlamentu (Ú. v. ES L 278, 8.10.1976, s. 5).

6. UZNÁVAJÚC, že šírenie dezinformácií prináša nové výzvy, ktoré výrazne ovplyvňujú demokratický proces. Členské štáty a inštitúcie, agentúry alebo orgány EÚ musia tieto výzvy riešiť koordinovane v prípade potreby v spolupráci s medzinárodnými partnermi;
7. PRIPOMÍNAJÚC, že politické strany na európskej úrovni prispievajú k formovaniu európskeho politického povedomia a k vyjadrovaniu politickej vôle občanov Únie, ako sa uvádza v Zmluve o Európskej únii a v Charte základných práv;
8. ZDÔRAZŇUJÚC, že právo na slobodu združovania na všetkých úrovniach, napríklad v politických a občianskych záležitostiach, a právo na slobodu prejavu, ktoré zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice, sú základnými právami každého občana Únie;
9. PRIPOMÍNAJÚC, že je dôležité zabezpečiť pre občanov otvorený verejný priestor a zaistiť rovnaké podmienky pre politické kampane a volebné postupy, ktorým môžu občania dôverovať;
10. VÍTAJÚC opatrenia a odporúčania, ktoré Komisia predložila 12. septembra 2018 v rámci balíka týkajúceho sa volieb, ako aj opatrenia uvedené v akčnom pláne proti dezinformáciám (ďalej len „akčný plán“) zamerané na zabezpečenie slobodných a voľných európskych volieb;
11. VÍTAJÚC predbežnú dohodu o legislatívnom návrhu na riešenie situácií, v ktorých európske politické strany alebo pridružené nadácie využívajú porušovanie pravidiel ochrany údajov s cieľom úmyselne ovplyvňovať alebo sa pokúšať o ovplyvnenie výsledkov volieb do Európskeho parlamentu, a poznamenávajú, že tento návrh treba urýchlene prijať;

II. Rozvoj schopnosti Európy zabezpečiť slobodné a spravodlivé európske voľby – výzva posilniť synergie

12. **PODČIARKUJÚC**, že nevyhnutnými krokmi na zaručenie bezpečných a legitímnych volieb do Európskeho parlamentu v roku 2019, a to z hľadiska dôvery verejnosti aj právnych postupov, je celoeurópska spolupráca a komplexný prístup, že obdobie volieb sa ukázalo ako mimoriadne strategické a citlivé, pokiaľ ide o obchádzanie konvenčných bezpečnostných opatrení na internete, a že do rámca riadenia rizika v súvislosti s voľbami musia byť zahrnuté všetky hrozby vrátane tých, ktoré sú spôsobené kybernetickými útokmi, dezinformáciami a inými podvratnými alebo škodlivými aktivitami;
13. **ZDÔRAZŇUJÚC**, že je urýchlene potrebné prijať opatrenia na ochranu Únie a členských štátov, ich orgánov a politik pred cieľovými dezinformačnými kampaňami, ktoré sa pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019 pravdepodobne budú stupňovať;
14. **UZNÁVAJÚC**, že zdroje a fenomény dezinformácií sa môžu nachádzať v Únii i mimo nej a môžu pochádzať od rôznych štátnych aj neštátnych subjektov. V tejto súvislosti by sa úsilie malo zamerať proti škodlivým subjektom, predovšetkým ruským zdrojom, ktoré stále intenzívnejšie využívajú dezinformačné stratégie, ako sa uvádza v akčnom pláne. Opatrenia proti dezinformáciám by mali byť usmerňované analýzami hrozieb a hodnoteniami spravodajských služieb.
15. **ZDÔRAZŇUJÚC**, že je dôležité zriadiť a podporovať vnútroštátne siete pre spoluprácu pri voľbách s cieľom umožniť rýchle odhalenie hrozieb pre voľby do Európskeho parlamentu a rýchlu, efektívnu a bezpečnú výmenu informácií medzi orgánmi príslušnými pre záležitosti týkajúce sa volieb a orgánmi pracujúcimi v súvisiacich oblastiach, a to pri plnom dodržiavaní požiadaviek na ochranu údajov;
16. **VÍTAJÚC** iniciatívu Komisie na podporu úsilia členských štátov vytvorením európskej siete spolupráce pri voľbách, ktorá prvýkrát zasadala 21. januára 2019 a predstavuje fórum na výmenu informácií a postupov medzi orgánmi členských štátov, najmä v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019,
17. **VYZÝVAJÚ** Komisiu, aby pravidelne zvolávala európsku sieť spolupráce pri voľbách najmä s cieľom komplexným spôsobom bojovať proti dezinformačným kampaniam a iným zásahom v súvislosti s nadchádzajúcimi voľbami do Európskeho parlamentu, budovať synergie a vymieňať si odborné poznatky a osvedčené vnútroštátne postupy aj prostredníctvom spoločného identifikovania hrozieb a nedostatkov,

18. VYZÝVAJÚ Komisiu a vysokú predstaviteľku, aby včas naplnili svoj úmysel zriadiť systém včasného varovania, ako sa uvádza v akčnom pláne. V súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019 sa tým umožní výmena relevantných informácií medzi členskými štátmi cez vnútroštátne kontaktné miesta systému včasného varovania. Tieto vnútroštátne kontaktné miesta by v prípadoch, keď sa dezinformácie týkajú volieb, mali úzko spolupracovať s vnútroštátnymi volebnými sieťami na príslušnej úrovni. Výsledky vyplývajúce z činnosti systému včasného varovania by sa podobne mali poskytovať európskej sieti spolupráce pri voľbách.
19. VYZÝVAJÚ Komisiu, aby vo svojej správe o voľbách do Európskeho parlamentu v roku 2019 na základe podnetov členských štátov a iných relevantných subjektov venovala osobitnú pozornosť pripravenosti a schopnosti odolať zasahovaniu do volieb,
20. VYZÝVAJÚ Komisiu a členské štáty, aby ďalej posilňovali strategickú komunikáciu o európskych hodnotách a politikách s cieľom upevniť dôveru európskych občanov v Úniu a jej inštitúcie a zapojiť ich do demokratického procesu;

III. Posilnenie odolnosti a kritického myslenia občanov

21. PODČIARKUJÚC, že vzhľadom na roztrieštené mediálne prostredie a hrozby pre národnú bezpečnosť zohrávajú profesionálne médiá kľúčovú úlohu pri zhromažďovaní, overovaní, tvorbe a šírení informácií, a preto sú nevyhnutné pre verejnú diskusiu. V tejto súvislosti zohrávajú oznamovatelia dôležitú úlohu v pomáhaní novinárom a nezávislým médiám pri práci. Okrem toho, kľúčový význam pri ochrane demokracie, plurality, sociálnej súdržnosti a kultúrnej a jazykovej rozmanitosti má aj naďalej úloha nezávislých verejnoprávnych médií. Aj mnoho súkromných médií poskytuje obsah, ktorý je tiež vo verejnom záujme⁵;
22. PODČIARKUJÚC význam vysokokvalitného všeobecného vzdelávania v celej Únii, a najmä význam digitálnej a mediálnej gramotnosti, Môže to občanom pomôcť vyhodnocovať tok informácií z online médií, sociálnych sietí a podobných zdrojov a vytvárať si vlastný názor predovšetkým vo svojej úlohe voličov. ZDÔRAZŇUJÚC v tejto súvislosti význam Týždňa mediálnej gramotnosti od 18. do 22. marca 2019,

---

⁵ Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve, 14986/18.

23. VYZÝVAJÚ Komisiu a zodpovedné orgány v členských štátoch, aby posilnili európsky mediálny ekosystém s cieľom zabezpečiť udržateľnú tvorbu a viditeľnosť nezávislej a profesionálnej žurnalistiky ako prostriedku na posilnenie postavenia občanov, ochranu demokracie a účinný boj proti šíreniu dezinformácií⁶,
24. VYZÝVAJÚ Komisiu a členské štáty, aby propagovali a podporovali mediálnu a digitálnu gramotnosť s cieľom ďalej rozvíjať kritický prístup občanov k distribuovanému alebo propagovanému mediálnemu obsahu⁷. Mohlo by to zahŕňať usmernenia pre občanov, ako odhaliť dezinformácie a vyhnúť sa im, cielené kampane na zvýšenie povedomia o negatívnych účinkoch dezinformácií, podporu cezhraničných výmen najlepších postupov medzi odborníkmi z praxe v oblasti mediálnej gramotnosti, ako aj vytvorenie praktických nástrojov na podporu mediálnej gramotnosti verejnosti⁸,
25. VYZÝVAJÚ Komisiu a členské štáty, aby v spolupráci s aktérmi zo súkromného a verejného sektora vrátane médií, online platforiem, poskytovateľov informačných technológií a občianskej spoločnosti podporovali činnosti na zvyšovanie informovanosti zamerané na ochranu integrity volebného procesu,
26. VYZÝVAJÚ Komisiu, vysokú predstaviteľku a členské štáty, aby podporovali všetky príslušné útvary na zistenie, analýzu a odhalenie dezinformácií zameraných na voľby do Európskeho parlamentu. V tejto súvislosti VYZÝVAJÚ Komisiu, aby pracovala s orgánmi členských štátov v súlade s akčným plánom na uľahčenie vytvorenia siete multidisciplinárnych nezávislých overovateľov faktov a akademických výskumníkov na zisťovanie a odhaľovanie dezinformácií v rámci rôznych sociálnych sietí a digitálnych médií,

---

⁶ Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve, 14986/18.

⁷ Ako sa uvádza aj v odporúčaní Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

⁸ Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve, 14986/18. Závery Rady z 30. mája 2016 o rozvoji mediálnej gramotnosti a kritického myslenia prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

IV. Ochrana našich údajov a systémov: zabezpečenie uplatňovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov a posilnenie kybernetickej bezpečnosti v súvislosti s európskymi voľbami

27. PRIPOMÍNAJÚC povinnosť dodržiavať pravidlá EÚ v oblasti ochrany údajov aj v prípade, keď sa osobné údaje spracúvajú na účely volieb, ako aj osobitnú právomoc orgánov na ochranu osobných údajov monitorovať a presadzovať tieto pravidlá a vítajú usmernenia Európskeho výboru pre ochranu údajov aj usmernenia, ktoré poskytla Komisia na podporu dodržiavania uvedených pravidiel všetkými zúčastnenými stranami;
28. PLNE SI UVEDOMUJÚC, že vnútroštátne orgány príslušné pre záležitosti týkajúce sa volieb vrátane orgánov na ochranu osobných údajov potrebujú primerané zdroje vrátane technického vybavenia a vyškoleného personálu na to, aby mohli odolávať kybernetickým incidentom a útokom, a na presadzovanie príslušných právnych predpisov;
29. PODČIARKUJÚC, s prihliadnutím na predbežnú dohodu uvedenú v bode 11, že je dôležité, aby vnútroštátne orgány na ochranu údajov v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom okamžite a proaktívne informovali Úrad pre európske politické strany a európske politické nadácie o svojom rozhodnutí, podľa ktorého fyzická alebo právnická osoba porušila platné pravidlá o ochrane osobných údajov, keď z daného rozhodnutia vyplýva alebo sú iné opodstatnené dôvody domnievať sa, že porušenie súvisí s politickými činnosťami európskej politickej strany alebo nadácie s cieľom ovplyvniť voľby do Európskeho parlamentu, pričom Úrad môže v tejto súvislosti konať, len ak mu bolo oznámené rozhodnutie príslušného vnútroštátneho orgánu pre ochranu údajov, ktorým sa konštatovalo takéto porušenie.
30. VYZÝVAJÚ členské štáty, aby posudzovali kybernetické hrozby v kontexte volieb, navrhovali primerané opatrenia na ich riešenie a aby prijímali potrebné opatrenia na zachovanie integrity volebných systémov a infraštruktúry, akým je napríklad ich testovanie pred voľbami do Európskeho parlamentu. V tejto súvislosti by vhodným testom mohlo byť simulačné cvičenie na úrovni EÚ. Členské štáty môžu zohľadniť prehľad o kybernetickej bezpečnosti volebných technológií, ktorý vypracovala skupina pre spoluprácu v oblasti sieťovej a informačnej bezpečnosti (NIS) zriadená smernicou (EÚ) 2016/1148,

V. Podpora väčšej transparentnosti, zodpovednosti a integrity online

31. UZNÁVAJÚC, že je v súlade s platnými pravidlami potrebné posilniť a uľahčiť transparentnosť platenej elektronickej politickej reklamy a komunikácie, a to aj pokiaľ ide o ich reklamné účely, metód, akými sa zameriavajú na občanov, aj ich financovania;
32. ZDÔRAZŇUJÚC potrebu pokračovať v spolupráci s platformami sociálnych médií s cieľom posúdiť, či sú dobrovoľné samoregulačné mechanizmy primerané a dostatočné na ochranu základných práv občanov a na účinné riešenie výziev súvisiacich s dezinformáciami na internete,
33. VYZÝVAJÚ členské štáty a online platformy, aby zintenzívnili úsilie a presadzovali transparentnosť online aktivít súvisiacich s voľbami. Vítajúc pokrok dosiahnutý pri uplatňovaní kódexu postupov VYZÝVAJÚ online platformy, aby investovali zdroje potrebné na zodpovedné, vysledovateľné a konzistentné riešenie online aktivít súvisiacich s voľbami aj prostredníctvom: zabezpečenia transparentnosti a zodpovednosti, pokiaľ ide o spracúvanie a analýzu údajov na politické účely; identifikácie a odstránenia botov používaných na účely manipulácie informácií; odstránenia skresľujúcich algoritmov, ktorými sa podporujú dezinformácie a narúšajú verejnú diskusiu; odstránenia nezákonného online obsahu a poskytnutia prístupu k údajom na účely výskumu zameraného na identifikáciu relevantných zraniteľností pri súčasnom zaručení slobody médií a toho, že sa z politických dôvodov neodstránia žiadne reklamy, a to pri plnom súlade s pravidlami o ochrane údajov.
34. VYZÝVAJÚ Komisiu, aby v spolupráci so skupinou európskych regulačných orgánov pre audiovizuálne mediálne služby (ERGA) a ďalšími relevantnými subjektmi pokračovala v systematickom monitorovaní uplatňovania Kódexu postupov proti šíreniu dezinformácií a pravidelne informovala Radu a členské štáty o svojich zisteniach, a to najmä v súvislosti s voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019⁹,

---

⁹ Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve, 14986/18.

VI. Boj proti hybridným hrozbám a posilnenie vonkajšej spolupráce v oblasti záležitostí súvisiacich s voľbami

35. UZNÁVAJÚC, že komunikácia s verejnosťou a zvyšovanie povedomia môže zmierniť negatívne účinky dezinformácií, hybridných hrozieb a škodlivých kybernetických aktivít a môže mať odrádzajúci účinok na potenciálnych páchatel'ov;
36. UZNÁVAJÚC, že je potrebné naplno presadzovať rozvoj opatrení dostupných v rámci pre spoločnú diplomatickú reakciu EÚ na škodlivé kybernetické činnosti s cieľom podľa potreby predchádzať škodlivým kybernetickým aktivitám, odrádzať od nich a reagovať na ne na strategickej úrovni;
37. UZNÁVAJÚC, že je potrebný dialóg medzi príslušnými medzinárodnými odborníkmi na účely výmeny najlepších postupov týkajúcich sa odolných volebných systémov,
38. VYZÝVAJÚ Komisiu a vysokú predstaviteľku, aby podľa potreby a pri plnom dodržiavaní inštitucionálneho rámca EÚ preskúmali možnosti ďalšej spolupráce s relevantnými medzinárodnými aktérmi, akými sú G7 a NATO, ktorá by bola doplnkom súčasných mechanizmov spolupráce.
